

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στο σχέδιο Συντάγματος αλλά και στις εργασίες μας για το κείμενο μιας νέας Συνθήκης προκειμένου να υποβληθεί στην Διακυβερνητική Διάσκεψη επιδιώκεται να απαντηθεί το «έλλειμμα δημοκρατίας» που προσάπτεται κατά τρόπο πιεστικό στην λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για τους θεσμούς και τις διαδικασίες της Ένωσης εκτιμώ, ότι ανταποκρίνονται σ' αυτό που είναι στην παρούσα συγκυρία δυνατό. Πιστεύω όμως επίσης ότι πρέπει στις δηλώσεις μας να αναφερθούμε και στο εξής σημείο.

Η περιορισμένη έκταση των μεταρρυθμίσεων που είναι σήμερα δυνατές οφείλονται στην έλλειψη ενός ευρωπαϊκού δημόσιου χώρου. Σήμερα όλα σχεδόν τα θέματα των θεσμών και πολιτικών της Ένωσης συζητούνται στο Παρίσι, στη Ρώμη, στη Στοκχόλμη ή όπου αλλού ως θέματα γαλλικά, ιταλικά, σουηδικά κλπ. με βάση εθνικά κριτήρια. Συζητούνται ενώπιον ενός περιορισμένου εθνικού ακροατηρίου για να αποφασίσει το εθνικό κράτος, τι θα πράξει. Με τον τρόπο αυτό δεν διαμορφώνεται μια πανευρωπαϊκή συζήτηση με συμμετοχούς από όλες τις χώρες και κριτήρια που δεν είναι στενά εθνικά. Εκείνο που χρειάζεται πια είναι και μια διαφορετική προσέγγιση. Τα κοινά θέματα να συζητούνται σε ευρωπαϊκό και όχι μόνο σε εθνικό πλαίσιο. Με την μέθοδο αυτή θα αναδεικνύεται η ευρωπαϊκή διάσταση των προβλημάτων και θα καλλιεργηθεί μια ευρωπαϊκή πολιτική συνείδηση. Ο Ευρωπαϊκός δημόσιος χώρος είναι το μέσο για να περιορισθεί το ευρωπαϊκό έλλειμμα

δημοκρατίας να προκύψουν ευρωπαϊκές πολιτικές και μια συλλογική ευρωπαϊκή συνείδηση.

Η εμπειρία από τη δημιουργία των κρατών-εθνών μας δείχνει ότι η δημοκρατική διακυβέρνηση προέκυψε όταν διαμορφώθηκε στις κοινωνίες τους μια πολιτική κοινότητα μέσα από τον δημόσιο διάλογο. Πρέπει να επιδιώξουμε την κατοχύρωση της δημόσιας ευρωπαϊκής διαβούλευσης και συνεννόησης στην νέα περίοδο που διανοίγεται μπροστά μας. Να επιχειρήσουμε να διαμορφώσουμε έναν ευρωπαϊκό δήμο, «demos», που θα αποτελεί κεντρικό εργαλείο στην αναζήτηση απαντήσεων για τα προβλήματα που μας τίθενται, στην αποσαφήνιση των πολιτικών της Ένωσης, στις αποφάσεις για την εξέλιξη της ενοποιητικής προσπάθειας. Έναν δημόσιο χώρο που θα συμβάλλει στην διαμόρφωση της αλληλεγγύης μεταξύ των λαών της Ένωσης, αλλά και κοινά αποδεκτών θεσμών δημοκρατίας σε υπερεθνικό επίπεδο. Μ' αυτόν τον τρόπο θα συνειδητοποιηθούν τα κοινά συμφέροντα και η ανάγκη για την ανάδειξη μιας συλλογικής ταυτότητας.

Προτάσεις για κοινές δράσεις που συμβάλλουν στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δήμου έχουν κατά καιρούς υπάρξει, όμως δεν υλοποιήθηκαν. Για παράδειγμα η πρόταση για την διενέργεια ενός δημοψηφίσματος ταυτόχρονα σε όλη την Ευρώπη για την αποδοχή του σχεδίου συντάγματος, η πρόταση για μια πανευρωπαϊκή κοινή κινητοποίηση για την αποδοχή του. Προτάσεις για κοινές κινητοποιήσεις σε μεγάλα ζητήματα όπως αυτά της εξωτερικής πολιτικής.

Πιστεύω ότι η συζήτηση μεταξύ μας μπορεί να προχωρήσει και πέραν από την υιοθέτηση μιας γενικής πρότασης για την δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δημόσιου χώρου, στον σχεδιασμό ενός οργανωτικού πλαισίου που θα έδινε δυναμική στην υιοθέτηση των παραπάνω σκέψεων. Μια σκέψη προς εξέταση είναι η συνέχιση της δραστηριότητας της Action Group for European Democracy με αυτό το στόχο.